

Nr 2

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1958/59 under andra huvudtiteln, avseende anslagen inom justitiedepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Justitiedepartementet m. m.

1:o Statsråden utan departement m. m.: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under andra huvudtiteln (punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 3 januari 1958) framlagda förslag, vilket innebär en uppräknig av anslaget med 70 800 kronor, varav 25 000 kronor för ytterligare arbetshjälp åt statsrådsberedningen och 45 800 kronor i anledning av 1957 års löneplansrevision, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statsråden utan departement m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till statsråden utan departement, förslagsvis	236 000
2. Lönefyllnad åt statsministern	6 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	211 300
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	29 000
	Summa kronor 482 300

b) till Statsråden utan departement m. m.: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 482 300 kronor.

2:o Statsråden utan departement m. m.: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 2), vilket innebär uppförande av ett särskilt anslag för statsrådsberedningens omkostnader, vilka för närvarande huvudsakligen bestrides från justitiedepartementets omkostnadsanslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statsråden utan departement m. m.: Omkostnader för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 19 000 kronor.

3:o) Justitiedepartementet: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 3 och 4) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning från och med budgetåret 1958/59, vidtaga den ändring i personalförteckningen för justitiedepartementet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för justitiedepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, dels ock till Justitiedepartementet: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 866 600 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 423 200 kronor.

Belastningen under den fr. o. m. budgetåret 1957/58 uppförda särskilda posten ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, vilken är uppförd med 180 000 kronor, beräknas numera komma att uppgå till omkring 400 000 kronor. Med hänsyn härtill uppräknas posten med 220 000 kronor.

Vidare föreslås att en tjänst som extra föredragande Ag 23 utbytes mot en tjänst som förste kanslisekreterare Ae 23. Någon ändrad medelsanvisning erfordras icke.

Under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslås uppflyttning av ett biträde Ae 5 för skriv- och kontorsgöromål till kanslibiträde Ae 7. Kostnaden härför uppgår till 2 300 kronor.

På grund av automatiska utgiftsstegringar, huvudsakligen i anledning av 1957 års löneplansrevision, föreslås en höjning av anslaget med 221 100 kronor.

Anslaget uppräknas alltså med tillhoppa 443 400 kronor.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 14 tillstyrkt uppflyttning av ifrågavarande biträdestjänst till kanslibiträdestjänst i Ae 7. Då utskottet inte heller funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning från och med budgetåret 1958/59, vidtaga den ändring i personalförteckningen för justitiedepartementet, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 3 januari 1958 anfört;

b) fastställa följande avlöningsstat för justitiedepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen, <i>förslagsvis</i>	47 200
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	709 300
3. Ersättning till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	400 000

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	509 300
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	200 800
	Summa kronor 1 866 600

c) till *Justitiedepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 866 600 kronor.

4:o) **Justitiedepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 4), vilket innebär en minskning av anslaget med 16 000 kronor huvudsakligen i anledning av att statsrådsberedningens omkostnader i fortsättningen förutsättes skola bestridas från det under punkten 2 i det föregående nämnda anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Justitiedepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 159 100 kronor.

5:o) **Justitiedepartementet: Svensk författningssamling.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 5), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Justitiedepartementet*: *Svensk författningssamling* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

6:o) **Lagberedningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 5 och 6), vilket innebär en höjning av anslaget med 30 300 kronor, huvudsakligen i anledning av 1957 års löneplansrevision, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lagberedningen* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kronor.

7:o) **Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 6), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 25 500 kronor.

Justitiekanslersämbetet och riksåklagarämbetet

8:o) **Justitiekanslersämbetet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 7), vilket innebär en ökning av anslaget med 30 500 kronor, varav 20 500 kronor till följd av 1957 års löneplansrevision och 10 000 kronor med hänsyn till behov av extra arbetskraft, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för justitiekanslersämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	157 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> . . .	99 700
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	26 000

Summa kronor 282 700

b) till *Justitiekanslersämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 282 700 kronor.

9:o) *Justitiekanslersämbetet*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 8), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 000 kronor till övriga expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Justitiekanslersämbetet*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 18 600 kronor.

10:o) *Riksåklagarämbetet*: *Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 8 och 9), vilket innebär en ökning av anslaget med 43 000 kronor, varav 13 000 kronor för avlöningar till ytterligare extra föredragande och till kommunal åklagare som förordnas föra talan i högsta domstolen samt 30 000 kronor i anledning av 1957 års löneplansrevision, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för riksåklagarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . .	192 400
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> . . .	78 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	37 500

Summa kronor 308 100

b) till *Riksåklagarämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 308 100 kronor.

11:o) **Riksåklagarämbetet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 10), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksåklagarämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 25 100 kronor.

Domstolarna

Departementschefen lämnar till en början en allmän översikt av arbetsläget och andra förhållanden berörande domstolarna. Av redogörelsen inhämtas följande.

Den komplettering av statistiken beträffande arbetsläget vid domstolarna som nu föreligger visar en fortsatt tendens till ökning. Vid häradsrätterna var antalet inkomna allmänna mål år 1955 52 000, år 1956 56 800 och första halvåret 1957 32 100. Antalet balanserade mål, som vid utgången av år 1955 utgjorde 9 600, har vid utgången av år 1956 ökat till 11 300. Stegringen av antalet inskrivningsärenden är påtaglig. Även hovrätterna och högsta domstolen har fått märkbar kännning av den ökade måltillströmningen. Det är självfallet att stora arbetsbalanser hos domstolarna medför allvarliga olägenheter för rättsvården och för allmänheten. Speciellt är det angeläget att undvika långa väntetider i brottmålen.

Såsom framgår av den redogörelse som lämnades vid anmälan av domstolsanslagen för innevarande budgetår är frågan om domstolarnas behov av dömande personal föremål för utredning genom 1955 års domarutredning. Denna utredning har den 30 november 1956 framlagt ett delbetänkande, vari vissa begränsade spörsmål rörande den dömande personalen behandlats. Förslaget, som bl. a. innebär ny utformning av tingsdomartjänsterna, har varit föremål för remissbehandling. I avbidan på utredningens slutliga förslag rörande riktlinjerna för organisationen av den dömande personalen är departementschefen icke beredd att upptaga frågan om nya principer för dessa tjänster.

Genom organisationsnämndens undersökningar har en kartläggning företagits av praktiskt taget all verksamhet vid de statliga domstolarna, som icke avser målens och ärendenas avgörande. Huvudsyftet har varit att med utnyttjande av de rön och erfarenheter i fråga om arbetsorganisation och kontorsteknik, som under de senaste åren gjorts inom andra områden, söka förenkla och förbättra den inre organisationen inom domstolsväsendet. Undersökningarna har i första hand resulterat i förslag till vidgad användning av kontorstekniska hjälpmedel och till ändringar i ett stort antal enskilda arbetsförfaranden. Organisationsnämnden har i anslutning därtill utfört en genomgripande revision enligt moderna blankettekniska principer av domstolarnas många blanketter och föreslagit införandet av ett för domstolsväsendet gemensamt blankettesystem. På grundval av sina undersökningar av de olika göromålens beskaffenhet har nämnden vidare angivit ändrade principer för arbetsfördelningen mellan och inom de berörda personalgrupperna, innebärande att kvalificerade arbetsuppgifter — i större omfattning än som redan skett — överföres från rättsbildade till icke rättsbildade biträden. Med utgångspunkt från den föreslagna arbetsfördelningen har nämnden förordat nya riktlinjer för biträdespersonalens sammansättning och för

de icke rättsbildade biträdenas löneställning. Därjämte har utarbetats statistiska metoder för beräkning av arbetsvolym och behov av biträdespersonal. Med begagnande av dessa metoder har nämnden slutligen företagit uppskattningar av personalbehovet inom de olika domstolsenheter, avsedda att läggas till grund för personalorganisationens slutliga utformning.

Organisationsnämndens omfattande utredningsarbete fullföljes för närvarande efter remissbehandling i justitiedepartementet. Under år 1957 har flera lag- och författningsändringar vidtagits. Ändringarna innebär bl. a. att nya regler införts i gällande arbetsordningar i fråga om det rent administrativa förfarandet inom nedre justitierevisionen och hovrätterna (SFS 295 och 464). Vidare har i domsagostadgan givits vidgade möjligheter att överföra kvalificerade arbetsuppgifter på icke rättsbildad personal (SFS 506, 509—512 och 571). Genom ändringar i rättegångsbalken har genomförts vissa förenklingar i reglerna om protokollering (prop. 172; L¹U 38). Slutligen må nämnas att organisationsnämndens förslag vunnit beaktande vid den översyn som företagits av sådana i administrativ ordning meddelade bestämmelser, som reglerar arbetsformerna för olika enskilda göromål med anknypning till rättegångsförfarandet (SFS 115, 272, 445, 564—568 och 570).

De förslag som organisationsnämnden framlagt har särskilt beträffande lönesättningen mött starka invändningar i yttrandena. Departementschefen anser att ett slutligt ställningstagande till hithörande frågor bör få anstå till dess rationaliseringsarbetet fortskridit ytterligare.

I huvudtiteln för innevarande budgetår (s. 14) anmäldes en statistisk undersökning angående processtiden i brottmål. Undersökningen avsåg handläggningen av brottmål vid Stockholms rådhusrätt samt en domsaga och en rådhusrätt i varje län. Den visade uppseendeväckande långa processtider, sammanhängande med betydande arbetsbalanser vid de största rådhusrätterna. Vid 1957 års riksdag har genomförts lagstiftning i syfte att skapa en rationellare handläggningsform för de medelsvåra brottmålen vid rådhusrätterna (prop. 172; L¹U 38). Reformen, som träder i kraft den 1 januari 1959, innebär att rådhusrätt i de brottmål som för närvarande avgöres av tre lagfarna domare skall vara domför med en lagfaren domare och nämnd, som regelmässigt skall bestå av tre nämndemän.

Medelsreserven för hovrätterna och häradsrätterna bör bibehållas, och medel för ett antal extra ledamöter vid hovrätterna torde få anvisas. Ett beränsat antal nya tingsdomartjänster bör få inrättas. Vid nedre justitierevisionen torde vissa förbättringar i fråga om biträdesorganisationen böra vidtagas.

Beträffande organisationen för föredragning av nådeärenden hänvisar departementschefen till det förslag som framlagts för 1957 års riksdag i prop. nr 137 (L¹U 26). Den organisation för nådeärendenas handläggning som förutsattes i nämnda proposition har på grund av personalsvårigheter icke kunnat helt genomföras. En omläggning har dock skett för att tillmötesgå riksdagens önskemål att det kompletterande material som infordras i nådeärenden skall föreligga redan vid föredragningen i högsta domstolen. Innan ytterligare erfarenhet av omläggningen vunnits torde några ändringar i nedre justitierevisionens organisation med hänsyn till nådeärendenas behandling icke böra vidtagas.

Såsom framhölls av föredragande departementschefen vid anmälan av huvudtiteln för innevarande budgetår (s. 15) kan det övervägas, om icke en bättre arbetsbalans i hovrätterna skulle kunna vinnas genom en omreglering av hovrätternas domsområden. Genom beslut den 8 mars 1957 har Kungl. Maj:t förordnat presidenten i hovrätten över Skåne och Blekinge Ivar Wieslander att verkställa en utredning i detta avseende.

Vattendomstolsorganisationen har under senare år successivt utökats. Senast beslöts vid 1957 års riksdag en betydande förstärkning av Norrbygdens och Mellanbygdens vattendomstolar. I samband därmed övervägdes även förstärkning av Österbygdens vattendomstol, men denna fråga fick tills vidare anstå. Departementschefen föreslår i år att en extra avdelning inrättas vid denna domstol.

12:o) Högsta domstolen m. m.: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 12, s. 15—21) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för högsta domstolen och nedre justitierevisionen, vilka angivits av departementschefen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för högsta domstolen och nedre justitierevisionen, att tillämpas under budgetåret 1958/59, dels ock till Högsta domstolen m. m.: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 3 389 000 kronor.

Anslaget, som avser avlöningar till såväl högsta domstolens ledamöter som befattningshavare vid nedre justitierevisionen, är i gällande riksstat uppfört med 3 007 000 kronor.

Departementschefen tillstyrker under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen en kontorist Ao 9 till kansliskrivare Ao 10 (arbetsledare å skrivavdelningen), fyra kanslibiträden Ao 7 till kontorister Ao 9 (en på kansliexpeditionen, delgivningsärenden, två på expedieringsavdelningen, ett nästansvarigt biträde på skrivavdelningen) samt två kontorsbiträden Ao 5 till kanslibiträden Ao 7 (skrivavdelningen). Samtidigt bör en tjänst som kansliskrivare Ao 10 å expedieringsavdelningen nedflyttas till kontorist Ao 9. I samband med att de föreslagna nya tjänsterna upptages på revisionens personalförteckning bör nyssnämnda tjänst som kansliskrivare föras på övergångsstat. Vad sålunda föreslagits föranleder en uppräkningsanslag med 7 800 kronor.

Antalet biträden för skriv- och kontorsgöromål föreslås minskat med tre, med hänsyn till att en tidigare beslutad ljuskopieringsanläggning beräknas inbespara maskinskriverskor till detta antal. Med anledning härav kan anslaget nedräknas med 30 000 kronor.

Huvudsakligen till följd av 1957 års löneplansrevision ökas medelsanvisningen med 404 200 kronor.

Anslaget uppräknas alltså med 382 000 kronor.

I personalförteckningen ökas antalet kontorister Ao 9 från 1 till 5, antalet kanslibiträden Ao 7 minskas från 13 till 11 och antalet kontorsbiträden Ao 5 minskas från 18 till 16, varjämte en kansliskrivare Ao 10 uppföres å övergångsstat.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 14 tillstyrkt av departementschefen omnämnda lönegradsuppflyttningar av tjänster.

Vad departementschefen föreslagit i förevarande sammanhang har icke heller föranlett någon erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för högsta domstolen och nedre justitierevisionen, som angivits av departementschefen i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 3 januari 1958;

b) fastställa följande avlöningsstat för högsta domstolen och nedre justitierevisionen, att tillämpas under budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 443 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	4 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	479 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	462 800
Summa kronor	3 389 000

c) till *Högsta domstolen m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 3 389 000 kronor.

13:o) **Högsta domstolen m. m.**: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 21 och 22), vilket innebär en minskning av anslaget med 9 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Högsta domstolen m. m.*: Omkostnader för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 242 400 kronor.

14:o) **Regeringsrätten**: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 22 och 23), vilket innebär en ökning av anslaget med 92 600 kronor till följd av 1957 års löneplansrevision och beslutad höjning av de särskilda lönetilläggen till regeringsrättssekreterarna, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för regeringsrätten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	715 600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> ..	22 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	92 200

Summa kronor 829 800

b) till *Regeringsrätten*: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 829 800 kronor.

15:o) **Regeringsrätten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 23), vilket innebär en minskning av anslaget med 4 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Regeringsrätten: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 11 000 kronor.

16:o) **Regeringsrätten: Regeringsrättens årsbok.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, s. 23), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Regeringsrätten: Regeringsrättens årsbok* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

17:o) **Hovrätterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 17, s. 23—38) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning under budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i hovrätternas personalförteckning, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för hovrätterna, att tillämpas under budgetåret 1958/59, dels ock till Hovrätterna: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 8 860 500 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 7 490 800 kronor.

På grundval av organisationsnämndens förslag pågår åtgärder för rationalisering av den administrativa verksamheten vid hovrätterna, och det är avsett att arbetet skall fortsättas och snarast fullföljas. Organisationsnämnden har även framlagt en plan för den administrativa personalorganisationen. Beträffande lönesättningen har starka invändningar mot nämndens förslag framkommit. Enligt departementschefens mening kan ett slutligt ställningstagande till frågan ej ske på grundval av nämndens förslag, utan en ny översyn anses böra ske med beaktande av de arbetsuppgifter som efter rationaliseringens genomförande kommer att åvila skilda personalgrupper. Under sådana förhållanden är departementschefen icke nu beredd att föreslå några ändringar i fråga om den administrativa personalen.

Vid 1957 års riksdag ordinariesattes en extra avdelning vid Svea hovrätt, och departementschefen är icke beredd att tillstyrka ordinariesättning av ytterligare en extra avdelning. Vissa personalförstärkningar är dock enligt departementschefen oundgängliga. Departementschefen förordar sålunda att ett ordinarie hovrättsrådsämbete uppföres i hovrätten för Nedre Norrland samt att medel beräknas härför. Vidare anses medel böra anvisas för sammanlagt fyra extra ledamöter. Det föreslås få ankomma på Kungl. Maj:t att med beaktande av arbetssituationen i de olika hovrätterna bestämma om användningen av de extra ledamöterna. Kungl. Maj:t bör emellertid som hittills äga befogenhet att då det befinner sig oundgängligt vidtaga ytterligare förstärkningar av hovrätternas ledamotsorganisation.

De merkostnader som föranledes av nu angivna förslag uppgår till 158 900 kronor.

Anslaget föreslås vidare uppräknat med 1 195 800 kronor huvudsakligen till följd av 1957 års löneplansrevision. Slutligen ökas anslaget med 15 000 kronor på grund av beslutade arvodesregleringar.

Anslaget föreslås sålunda höjt med tillhoppa 1 369 700 kronor.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Alexanderson* och fru *Gärde Widemar* (I: 210) och den andra inom andra kammaren av herr *Carlsson* i Stockholm (II: 262), har — såvitt avser förevarande anslag — hemställts, att riksdagen måtte dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att de förslag rörande hovrätternas personalorganisation, som föranledes av verkställda utredningar, måtte föreläggas innevarande års riksdag samt att utredningen rörande lösen- och stämpelförordningen måtte påskyndas och därav föranledda förslag snarast framläggas, dels ock att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest nämnda förslag icke skulle kunna framläggas och behandlas före ingången av nästa budgetår, överskrida avlöningsanslaget till hovrätterna i den mån så erfordras för provisoriska förstärkningar.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionen I: 210.

Utskottet. Som framgår av propositionen har organisationsnämndens plan för den administrativa personalorganisationen vid hovrätterna under remissbehandlingen mött starka invändningar beträffande lönesättningen. Departementschefen har med anledning härav ansett att en ny översyn bör ske med beaktande av de arbetsuppgifter som efter rationaliseringens genomförande kommer att åvila skilda personalgrupper.

Utskottet avstyrker under nämnda förhållanden yrkandet i motionerna I: 210 och II: 262 att förslag grundade på den föreliggande utredningen skall föreläggas riksdagen. Beträffande motionärernas alternativa yrkande att, om sådant förslag icke kan framläggas och behandlas av riksdagen före nästa budgetår, Kungl. Maj:t skall bemyndigas överskrida avlöningsanslaget i den mån detta erfordras för provisoriska förstärkningar, vill utskottet erinra att nuvarande anslag rymmer en medelsreserv för sådant ändamål och att denna reserv bibehållits i Kungl. Maj:ts föreliggande förslag till anslagsberäkning. Då utskottet icke ifrågasatt någon ändring härutinnan, avstyrker utskottet även motionärernas sistnämnda yrkande. Motionärernas förslag i fråga om utredningsarbetet rörande lösen- och stämpelförordningen finner utskottet icke påkalla något särskilt uttalande från riksdagens sida.

Under återopande av det anförda och då utskottet ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 210 och II: 262, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning under budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i hovrätternas personalförteckning som föranledes av vad föredragande departementschefen i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 3 januari 1958 anfört;

b) fastställa följande avlöningsstat för hovrätterna, att tillämpas under budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 637 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	53 100
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 019 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 151 300
	Summa kronor 8 860 500

c) till *Hovrätterna: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 8 860 500 kronor.

18:o) *Hovrätterna: Omkostnader*. Kungl. Maj:t har (punkt 18, s. 39—41) föreslagit riksdagen att till *Hovrätterna: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 857 100 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 808 000 kronor.

Departementschefen förordar att posten till reseersättningar minskas med 3 500 kronor och att posten till bränsle, lyse och vatten höjes med 19 500 kronor. Posten till övriga expenser föreslås höjd med 57 400 kronor, varav för engångsutgifter 22 100 kronor. Å andra sidan ingår i posten för innevarande budgetår engångskostnader å 9 300 kronor, med vilket belopp anslaget minskas.

För budgetåret 1957/58 har under anslaget beviljats 50 000 kronor för komplettering av inventarier m. m. till vattenöverdomstolen. Då denna post bortfaller för nästa budgetår, minskas anslaget med motsvarande belopp.

Vidare föreslås, att under anslaget beräknas till övriga expenser ett belopp av 35 000 kronor, som efter Kungl. Maj:ts bestämmande bör få användas för oförutsedda utgiftsbehov.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Hovrätterna: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 857 100 kronor.

19:o) **Häradsrätterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 19, s. 41—65) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning under budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i häradsrätternas personalförteckning, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för häradsrätterna att tillämpas under budgetåret 1958/59, dels ock till Häradsrätterna: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 19 408 300 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 16 910 700 kronor.

Vid häradsrätterna pågår omfattande åtgärder för rationalisering av arbetet. Särskilt åsyftas att överföra ytterligare arbetsuppgifter från juristerna till den icke rättsbildade personalen. Till grund för åtgärderna ligger en av organisationsnämnden verkställd utredning. Nämnden har även framlagt förslag till personalorganisation för tingsnotarier och icke rättsbildade biträden. Liksom beträffande nämndens förslag i fråga om hovrätterna har i yttrandena framkommit starka invändningar särskilt såvitt angår lönesättningen för den icke rättsbildade personalen. Det vore enligt departementschefens mening önskvärt att redan nu bringa frågan till slutlig lösning, men i likhet med vad han anfört i fråga om hovrätterna anser han ett ställningstagande till frågan ej kan ske på grundval av nämndens förslag, utan ytterligare översyn bör ske med beaktande av de arbetsuppgifter som efter rationaliseringens genomförande kommer att åvila skilda personalgrupper. Departementschefen är alltså icke nu beredd att föreslå några ändringar beträffande nämnda personal.

Delning av Södertörns domsaga, som skulle ha skett senast den 1 januari 1958, kan på grund av lokalsvårigheter ej verkställas förrän den 1 januari 1959. 1956 års riksdag har underställt preliminärt förslag till personalorganisation för den delade domsagan. Vidare har vid 1957 års riksdag inrättats en tjänst som häradshövding och två kanslibiträdestjänster. Den dömande ordinarie personalen i de båda deldomsagorna bör förutom häradshövdingen bestå av två tingsdomare i Södertörns domsaga och en tingsdomare i Svartlösa domsaga. Det föreslås få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma om fördelningen mellan de båda domsagorna av den övriga personalen samt ur medelsreserven tillgodose eventuellt förefintligt behov av ytterligare personal.

För att fortsättningsvis bereda Kungl. Maj:t vissa möjligheter att — då så på grund av stads förening med domsaga eller annat särskilt förhållande finnes skäligt — besluta om höjd lönegruppsplacering för domsaga anses Kungl. Maj:t böra erhålla riksdagens bemyndigande att, utöver vad för närvarande gäller, verkställa uppflyttningar motsvarande högst fyra domsagors hänförande till närmast högre lönegrupp.

Kungl. Maj:t har den 13 december 1957 förordnat att rådhusrätten i Mariestad skall upphöra från och med den 1 januari 1959 och staden i judiciellt hänseende förenas med Vadsbo domsaga. Med hänsyn till den arbetsökning

som på grund härav inträder vid domsagan torde tingssekreterartjänsten böra utbytas mot en tingsdomartjänst från den 1 januari 1959.

På grund av den starka arbetsbelastningen vid Luleå och Gällivare domsagor föreslås nya tingsdomartjänster inrättade vid dessa domsagor.

I överensstämmelse med en mellan civildepartementet och Sveriges akademikers centralorganisation träffad överenskommelse förordar departementschefen att fiskal i hovrätt under förordnande som tingssekreterare eller fiskalskompetent biträde skall äga åtnjuta lön enligt den löneklass som med två enheter överstiger den löneklass vari vederbörande är placerad. Härav påkallas viss uppräknings av anslaget.

De i det föregående föreslagna åtgärderna medför en kostnadsökning av 196 600 kronor.

Anslaget uppräknas vidare med 2 213 600 kronor huvudsakligen till följd av 1957 års löneplansrevision. Vidare ökas anslaget med 87 400 kronor på grund av beslutade arvodesregleringar.

Anslaget föreslås sålunda höjt med tillhoppa 2 497 600 kronor.

I de under punkten 17 nämnda likalydande *motionerna I: 210 och II: 262* har — såvitt nu är i fråga — hemställts, att riksdagen måtte dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att de förslag rörande häradsrätternas personalorganisation, som föranledes av verkställda utredningar, måtte föreläggas innevarande års riksdag, dels ock att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest nämnda förslag icke skulle kunna framläggas och behandlas före ingången av nästa budgetår, överskrida avlöningsanslaget till häradsrätterna i den mån så erfordras för provisoriska förstärkningar.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen I: 210.

Utskottet. Vad departementschefen anfört beträffande organisationsnämndens förslag till personalorganisation för tingsnotarier och icke rättsbildade biträden har icke givit utskottet anledning till annat uttalande än att den översyn som departementschefen funnit erforderlig bör verkställas snarast möjligt med hänsyn till personalläget vid häradsrätterna.

På grund härav och i övrigt av samma skäl, som utskottet anfört i det föregående vid behandlingen av hovrätternas avlöningsanslag, avstyrker utskottet *motionerna I: 210 och II: 262* jämväl i vad de berör förevarande anslag.

Under åberopande av det anförda och då utskottet även funnit sig kunna godta vad departementschefen i övrigt föreslagit, hemställer utskottet,

I. att *motionerna I: 210 och II: 262*, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning under budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i häradsrätternas personalförteckning, som föranledes av vad departements-

chefen anført i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 3 januari 1958;

b) fastställa följande avlöningsstat för häradsrätterna att tillämpas under budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	8 844 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	8 100
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	8 205 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 350 200
Summa kronor	19 408 300

c) till *Häradsrätterna: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 19 408 300 kronor.

20:o) **Häradsrätterna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 20, s. 66 och 67) föreslagit riksdagen att till Häradsrätterna: Omkostnader för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 195 400 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 044 400 kronor.

Departementschefen förordar att posten till sjukvård minskas med 2 500 kronor och att posten till reseersättningar uppräknas med 40 000 kronor.

För expenser föreslås en ökad medelsanvisning med 83 500 kronor, varav för engångsutgifter 17 200 kronor. Å andra sidan ingår i posten för innevarande budgetår engångskostnader å 10 000 kronor, med vilket belopp anslaget föreslås minskat.

Liksom beträffande hovrätternas omkostnadsanslag föreslås att Kungl. Maj:t skall äga möjlighet att disponera visst belopp för särskilda utgifter under löpande budgetår. Det förordas att beloppet för häradsrätternas vidkommande bestämmes till 40 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Häradsrätterna: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 195 400 kronor.

21:o) **Häradsrätterna: Ersättningar till nämndemän.** Kungl. Maj:t har (punkt 21, s. 67) föreslagit riksdagen att till Häradsrätterna: Ersättningar till nämndemän för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 2 700 000 kronor.

Enligt beslut av 1957 års riksdag har dagarvodet till nämndeman höjts från 20 till 30 kronor för varje sammanträdesdag. På grund härav uppräknades anslaget för innevarande budgetår med 400 000 kronor. Departementschefen förordar, att anslaget med hänsyn till den väntade belastningen för nästa budgetår höjes med 100 000 kronor.

I en inom andra kammaren av herr *Fröding* väckt motion (II: 24) har hemställts, att riksdagen måtte avslå den av departementschefen förordade anslagshöjningen samt alltså med 100 000 kronor sänka det under punkten upptagna anslaget.

Utskottet är icke berett att i anledning av motionen förordna lägre anslag än Kungl. Maj:t har föreslagit. På grund härav hemställer utskottet, att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 24 till *Häradsrätterna: Ersättningar till nämndemän* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor.

22:o) *Häradsrätterna: Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 68), vilket innebär en uppräknning av anslaget med 35 000 kronor med hänsyn till de utgifter som väntas komma att belasta anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 kronor.

23:o) *Häradsrätterna: Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 68), vilket innebär en minskning av anslaget med 30 000 kronor med hänsyn till förefintlig reservation, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

24:o) *Vattendomstolarna: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 24, s. 68—73) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen angiven ändring i vattendomstolarnas personalförteckning, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för vattendomstolarna, att tillämpas under budgetåret 1958/59, dels ock till *Vattendomstolarna: Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 2 770 800 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 2 306 500 kronor.

På grund av ett av särskilt tillkallad utredningsman år 1956 avlämnat förslag till förstärkning av vattendomstolarnas organisation beslöt statsmakterna år 1957 en avsevärd upprustning av Norrbygdens och Mellanbygdens vattendomstolar. Däremot ställde man sig avvaktande till likartade förslag beträffande Österbygdens vattendomstol. Anledningen härtill var ovissheten när vissa ur kraftförsörjningssynpunkt betydelsefulla större regleringsmål skulle vara inkomna till domstolen.

I sina anslagsäskanden hemställer vattenöverdomstolen om förstärkning av personalen vid Österbygdens vattendomstol från och med ingången av budgetåret 1958/59. De mål som i första hand påkallar förstärkningen avser reglering av Siljan, Trängsletmagasinet och Hedesundafjärden. Såsom riksdagen uttalat bör de nämnda målen, vilka är av stor betydelse ur kraftförsörjningssynpunkt, behandlas utan dröjsmål. Målet angående Siljan föreligger vid domstolen. Vad angår målet angående Hedesundafjärden har detta först nyligen inkommit till domstolen, och målet rörande Trängsletmagasinet har ännu ej anhängiggjorts. Det är därför ovisst om behov av en ny avdelning kommer att föreligga redan från nästa budgetårs början. Departementschefen förordar, att medel anvisas till en extra avdelning vid domstolen, men att det bör få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra när inrättandet av en ny avdelning ur arbetssynpunkt är påkallat.

Vattenöverdomstolen har i sina anslagsäskanden beträffande den nya avdelningen följt utredningsmannens förslag. Departementschefen föreslår den jämkningen, att vattenrättsdomaren erhåller arvode motsvarande lönegraden B 1 jämte avlöningsförstärkning 1 200 kronor eller alltså motsvarande de löneförmåner som utgår till biträdande vattenrättsdomare.

Departementschefen tillstyrker sålunda att erforderliga medel anvisas för en extra avdelning vid Österbygdens vattendomstol enligt följande: en biträdande vattenrättsdomare med arvode motsvarande B 1 jämte avlöningsförstärkning 1 200 kronor, två vattenrättsingenjörer med arvode vardera motsvarande B 3 jämte avlöningsförstärkning 1 200 kronor, en biträdande vattenrättssekreterare Ag 21, ett extra kanslibitråde Ag 7 samt ett biträde för skriv- och kontorsgöromål. Förstärkningen medför en kostnadsökning av 162 000 kronor.

Anslaget uppräknas vidare med 282 300 kronor huvudsakligen till följd av 1957 års löneplansrevision. Därjämte ökas anslaget med 5 600 kronor på grund av uppflyttning av därtill berättigade vattenrättssekreterare från lönegrad Ag 23 till Ag 25. Slutligen föranleder beslutade avlöningsförstärkningar m. m. en höjning av anslaget med 14 400 kronor.

Anslaget uppräknas alltså med tillhoppa 464 300 kronor.

I personalförteckningen ökas antalet kontorsbiträden från 5 till 6.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Grym m. fl.* (I: 43) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson i Hedenäset m. fl.* (II: 52), i vilka har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av frågan om inrättande av ytterligare en vattendomstol med i huvudsak Norrbottens län som domsområde, samt att av utredningen föranledda förslag så fort sig göra låter underställas riksdagens prövning.

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Alexanderson* (I: 158) och den andra inom andra kammaren av herr *Gezelius m. fl.* (II: 70), i vilka har hemställts, att riksdagen måtte vid fastställandet av avlöningsstat för vattendomstolarna för budgetåret 1958/59 dels besluta att den nye vattenrättsdomaren vid Österbygdens vattendomstol skall erhålla arvode motsvarande lönegrad B 3 jämte avlöningsförstärkning 4 200 kronor, dels ock anvisa härför erforderliga medel.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionerna II: 52 och II: 70.

Utskottet tillstyrker av skäl som departementschefen anfört att medel anvisas till en extra avdelning vid Österbygdens vattendomstol. Departementschefens förslag i fråga om löneställningen för den i avdelningen ingående personalen har utskottet även funnit sig böra godtaga. Härav följer att utskottet avstyrker förslaget i motionerna I: 158 och II: 70 om högre löneförmåner åt vattenrättsdomaren på avdelningen.

Beträffande yrkandet i motionerna I: 43 och II: 52 om utredning av frågan om inrättande av en vattendomstol för Norrbottens län får utskottet erinra att utskottet förra året icke fann tillräckliga skäl föreligga för att kunna biträda framställda motionsyrkanden med samma innebörd. Utskottet anser icke att i förevarande motioner anförts skäl, som bör föranleda ett ändrat ståndpunktstagande. Motionerna avstyrkes därför av utskottet.

Under åberopande av det anförda får utskottet, som även i övrigt tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

I. att motionerna I: 43 och II: 52 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 158 och II: 70

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 3 januari 1958 angiven ändring i vattendomstolarnas personalförteckning;

b) fastställa följande avlöningsstat för vattendomstolarna, att tillämpas under budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslags-*
vis 1 070 200

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	50 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	1 292 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	358 500
	Summa kronor 2 770 800

c) till *Vattendomstolarna*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 770 800 kronor.

25:o) *Vattendomstolarna*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 73 och 74), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vattendomstolarna*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 427 900 kronor.

26:o) *Ljudupptagningsapparat*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, s. 74), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ljudupptagningsapparat* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor.

27:o) *Blanketter för domstolsväsendet*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 74), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Blanketter för domstolsväsendet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

Rättegångsväsendet i allmänhet

28:o) *Ersättning åt domare, vittnen och parter*. Kungl. Maj:t har (punkt 28, s. 75) föreslagit riksdagen att till *Ersättning åt domare, vittnen och parter* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 4 300 000 kronor.

Departementschefen föreslår, att anslaget med utgångspunkt från belastningen och väntad ytterligare medelsåtgång uppräknas med 1 200 000 kronor.

Från förevarande anslag bestrides bland annat rättegångskostnader, för vilka kronan är skyldig svara. Fråga har uppkommit från vilket anslag utgifter i samband med rättegång inför internationell domstol mellan Sverige och annan stat skall bestridas. Det anses motiverat, att dylika utgifter får belasta ifrågavarande anslag. Någon särskild uppräknig för ändamålet anses icke erforderlig. Därest riksdagen icke har något att erinra häremot torde redan under budgetåret 1957/58 anslaget få användas för kostnader av ifrågavarande slag.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda,

att riksdagen må till Ersättning åt domare, vittnen och parter för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

29:o) **Kostnader enligt lagen om fri rättegång.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 75 och 76), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 700 000 kronor med hänsyn till belastningen och väntat ytterligare medelsbehov, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Kostnader enligt lagen om fri rättegång för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 3 600 000 kronor.

30:o) **Understöd för utomprocessuell rättshjälp.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 76), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 100 000 kronor med hänsyn till beräknad belastning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Understöd för utomprocessuell rättshjälp för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kronor.

31:o) **Tornedalens rättshjälpsanstalt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 76—79), vilket i fråga om medelsbehovet innebär ökad medelsanvisning till extra arbetshjälp med 5 000 kronor och med 8 700 kronor till följd av 1957 års löneplansrevision, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande stat för Tornedalens rättshjälpsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Stat

A v l ö n i n g a r

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	59 700
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	8 300

O m k o s t n a d e r

Omkostnader, förslagsvis	11 100
	<hr/> Summa kronor 79 100

b) till *Tornedalens rättshjälpsanstalt* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 79 100 kronor.

32: o) **Efterutbildning inom rättegångsväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 79 och 80) samt under erinran, att anslaget, som i gällande riksstat uppförts med 10 000 kronor, med hänsyn till förefintlig reservation ansetts kunna för nästa budgetår upptagas med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Efterutbildning inom rättegångsväsendet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

Fångvården m. m.

Departementschefen redogör inledningsvis för det omfattande nybyggnads- och reformarbetet inom fångvården, platsbehovet m. m. Av redogörelsen framgår bl. a. följande.

Enligt riksdagens beslut år 1950 skall fångvårdens nydaning ske i etapper och även utredningsarbetet bedrivs i etapper. Den första etappen skulle avse de unga intagna, den andra etappen de abnorma eller eljest svårskötta och den tredje slutligen det ordinära fångklientelet. Under utredningsarbetet och den byggnadsverksamhet som planerats på grund därav har det även varit nödvändigt att beakta det behov av ökat platsantal som uppkommit genom stark stegring av fångantalet.

Enligt beslut av 1955 års riksdag pågår en utbyggnad vid säkerhetsanstalten Hall, varjämte två sidoanstalter till denna uppföres i Mariefred och Hällby. Enligt samma beslut utföres också genomgripande ombyggnadsarbeten vid ungdomsanstalten Skenäs. Vid 1956 års riksdag beslöts att uppföra anstalter dels i Tidaholm och dels vid Skogome utanför Göteborg, den senare tills vidare avsedd för häktade. Samma år togs vissa kaserner i Hälsingborg i anspråk för att användas för en provisorisk fångvårdsanstalt, och en fångvårdsanstalt inrättades vid den militära sjukhusanläggningen i Lärbro på Gotland. År 1957 har fattats beslut om inrättande av en fångvårdsanstalt i Ulriksfors genom ombyggnad av en större industrianläggning därstädes samt om anordnande i Frövi kommun av ersättningsanstalt för kvinnoanstalten i Växjö. Riksdagen har år 1957 jämväl fattat principbeslut angående nya centralanstalter i Kumla och Österåker. Beslut har också träffats om uppförande av en sidoanstalt i Norrtälje. Ytterligare har såsom provisorisk anstalt tagits i anspråk förutvarande kronohäktet i Linköping.

Utredningsarbetet och nybyggnadsverksamheten inom fångvården omhänderhaves av den år 1956 tillsatta fångvårdens byggnadskommitté.

Inom fångvården finnes för närvarande (den 1 december 1957) 78 anstalter av olika slag med tillhoppa 4 260 platser. De anstalter som användes för det ordinära fångklientelet är fördelade på fyra anstaltsgrupper för det manliga

och en grupp för det kvinnliga klientelet. Dessa grupper rymmer tillhopa 2 100 slutna och 1 327 öppna platser. För det yngre klientelet finnes en särskild anstaltsgrupp med 196 slutna och 127 öppna platser. Säkerhetsanstalterna, som likaledes utgör en särskild anstaltsgrupp, rymmer 354 slutna och 85 öppna platser. Härtill kommer sjukhuset Håga med 70 platser. Samtliga platser fördelar sig alltså på 2 720 slutna och 1 540 öppna platser.

Vid bedömande av platsbehovet måste beaktas att i praktiken hela utrymmet i allmänhet icke utnyttjas. En viss del av utrymmet kan ej beläggas på grund av rengöring, reparation m. m. samt tillfälliga luckor till följd av inskrivningar, utskrivningar och förflyttningar. Med hänsyn härtill torde det nominella antalet platser få reduceras med omkring 10 %, och man kan alltså räkna med att fångvården för närvarande disponerar 3 800 platser.

Antalet disponibla platser var den 1 december 1956 3 300. Nybyggnader och nyanskaffningar av utrymmen under året har alltså tillfört fångvården 500 platser.

Såsom tidigare framhållits företer beläggningssiffrorna inom fångvården starka säsongmässiga fluktuationer. Antalet intagna brukar vara högst under tiden januari—mars, och en topp inträder även i september—november. På grundval av förslag i propositionen nr 111 år 1956 skapades möjligheter att i någon mån utjämna fluktuationerna. Överbeläggningen faller i främsta rummet på de slutna anstalterna, särskilt centralanstalterna. Hela antalet intagna har från den 1 december 1953 till den 1 december 1957 stigit från 3 225 till 4 174 eller sålunda med 949. På det sista året faller en ökning med 70 intagna. Ökningen under det sista året är icke särskilt markant, men ökningen faller väsentligen på intagna med långa strafftider, vilket innebär ökade anspråk särskilt på slutna utrymmen. Antalet rattfyllerister har minskat ganska väsentligt sedan den 1 december 1956.

Det föreligger tydligtvis alltså ett betydande underskott särskilt av slutna platser. Beläggningssituationen inom ungdomsgruppen inger allvarliga bekymmer. Utbyggnaderna bör därför i så snabb takt som möjligt fullföljas. Under kapitalbudgeten åskas erforderliga medel härför.

Den utredning om fångvårdsstyrelsens organisation, som tillsattes år 1955, har ännu icke avslutat sitt arbete. I avbidan på utredningens slutliga förslag torde arbetsökningen inom styrelsen som hittills få bemästras genom provisoriska förstärkningar.

För personal vid nya anstalter påkallas en medelsökning för nästa budgetår med omkring 2,5 miljoner kronor.

Svårigheter har förelegat att besätta de vakanta läkartjänsterna vid ungdomsanstalten Roxtuna. Genom beslut den 8 februari 1957 har Kungl. Maj:t förordnat att för anstalten må tills vidare, till dess anstalten kommer under stadigvarande medicinsk ledning, gälla vissa provisoriska bestämmelser. Vidare har Kungl. Maj:t den 29 juli 1957 förordnat förste läkaren vid fångvårdsanstalten å Långholmen Ulla Bergkwist att under tiden den 1 augusti 1957 till den 31 januari 1958 mot vikariatslöneförordnande uppehålla befattningen som överläkare vid anstalten. Utöver avlöningsförmånerna utgår särskilda arvoden å numera tillsammans 11 200 kronor. Enligt bemyndigande av Kungl. Maj:t har departementschefen den 29 november 1957 tillkallat förste vice talmannen i riksdagens andra kammare J. M. Skoglund att såsom sakkunnig — med beaktande av vad som anförts av riksdagens år 1956 församlade revisorer och av statsutskottet vid 1957 års riksdag — skyndsamt utreda frågan om den lämpligaste organisationen av Roxtunaanstaltens ledning i medicinskt och administrativt hänseende.

33:o) **Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 33, s. 84—92) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen, att tillämpas under budgetåret 1958/59, dels ock till Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 704 200 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 371 100 kronor.

I 1957 års statsverksproposition lämnade föredragande departementschefen en redogörelse för den arbetskraftförstärkning vid fångvårdsstyrelsen som alltsedan den 16 maj 1956 befunnits nödvändig. Medel äskades och anvisades av statsmakterna för en motsvarande personalförstärkning för budgetåret 1957/58. Under innevarande budgetår har arbetsbelastningen vid styrelsen blivit än större, varför Kungl. Maj:t beslutat om ytterligare arbets hjälp genom dubbling av en förste byråsekreterartjänst å arbetsbyrån.

1955 års fångvårdsstyrelseutredning har förklarat att utredningen icke kommer att kunna slutföra sitt uppdrag inom sådan tid att fångvårdsstyrelsen kan beräknas erhålla en definitiv organisation redan under budgetåret 1958/59. Utredningen har därför utgått från att erforderliga personalförstärkningar under året måste bli av provisorisk natur. Utredningen har förordat väsentliga förstärkningar utöver dem som beslutats för budgetåret 1957/58. Departementschefen är icke beredd att tillstyrka personalökningar i den omfattning utredningen rekommenderat men anser att den personalförstärkning bör bestå, för vilken medel äskats och anvisats för budgetåret 1957/58, samt föreslår att en förste byråsekreterartjänst Ag 23 å arbetsbyrån, en amanuens, en kontorist Ag 9 för centrala fångregistret, en expeditivakt Ag 7 och två biträden för skriv- och kontorsgöromål nyanställes.

I stället för en lärartjänst Ao 16, som utgår ur fångvårdsanstalternas personalstat, upptages en tjänst Ae 19 som byråingenjör.

Kostnaderna för vad sålunda föreslagits uppgår till 105 700 kronor, med vilket belopp anslaget uppräknas. Vidare föreslås en ökning med 30 000 kronor för vikariemedel och tillfällig arbetshjälp.

Anslaget höjes med hänsyn till 1957 års löneplansrevision med 197 400 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till att arbetsbelastningen vid styrelsen ytterligare ökat tillstyrker utskottet att nuvarande provisoriska personalförstärkning beräknas även för nästa budgetår ävensom att de förordade ytterligare tjänsterna inrättas. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen att tillämpas under budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	637 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	15 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	820 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	231 400
	<hr/> Summa kronor 1 704 200

b) till *Fångvårdsstyrelsen*: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 704 200 kronor.

34:o) *Fångvårdsstyrelsen*: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 92—94), vilket innebär en ökning av anslaget med 36 600 kronor för reseersättningar och övriga expenser, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Fångvårdsstyrelsen*: Omkostnader för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 215 000 kronor.

35:o) *Fångvårdsanstalterna*: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 35, s. 94—116) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning under budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för fångvårdsanstalterna, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen föreslagen personalplan för fångvårdsanstalten Hinseberg, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för fångvårdsanstalterna, att tillämpas under budgetåret 1958/59, dels ock till *Fångvårdsanstalterna*: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 30 640 500 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 23 944 300 kronor.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande har departementschefen den 29 november 1957 tillkallat förste vice talmannen i riksdagens andra kammar J. M. Skoglund att såsom sakkunnig skyndsamt utreda frågan om den lämpligaste organisationen av Røxtunaanstaltens ledning i medicinskt och administrativt hänseende. *Fångvårdsstyrelsens* förslag om tjänsteförändring för bokhållaren vid anstalten anses icke böra prövas, innan utredningsmannen slutfört sitt uppdrag. Skulle Kungl. Maj:t på grundval av utredningen finna att intendent erfordras vid anstalten, anses det få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta härom och till riksdagen anmäla åtgärden.

Under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslår departementschefen att följande tjänster uppflyttas i lönegrad, nämligen en köksföreståndare Ao 10 till Ao 11 (Hall), två yrkesmästare Ag 9 till Ag 12 (bygg-

nadsarbetsledare, ej anstaltsbundna), 19 vårdare A 8 till förste vårdare A 10, ett kanslibitråde Ao 7 till kontorist Ao 9 (rättspsykiatriska kliniken, Långholmen), ett ekonomibitråde Ae 4 till Ae 5 (Hall), ett kontorsbiträde Af 1—Ae 5 till kanslibitråde Ae 7 (Håga). Vidare bör 18 tjänster som biförare A 7 utbytas mot tjänster som vaktkonstapel A 8. Kostnaderna härför uppgår till 45 300 kronor.

Vidare förordas att en vaktkonstapel Ag 8 (biträde hos kamreraren på Långholmen) utbytes mot en extra ordinarie kontorist Ae 9 samt att en förman Ag 8 (psykiatriska avdelningen, Malmö) utbytes mot en extra ordinarie arbetsterapeut Ae 9. Till följd av ändrad verkstadsorganisation vid anstalten i Kristianstad bör utbytas en yrkesmästare Ae 9 mot en yrkesmästare Ae 11 samt en förman Ag 8 mot en extra ordinarie yrkesmästare Ae 9. Med anledning härav uppräknas anslaget med 7 000 kronor.

Kostnaderna för de sålunda förordade tjänsteförändringarna uppgår sammanlagt till 52 300 kronor.

I fråga om personalförstärkningar anför departementschefen följande.

Genom beslut den 29 mars 1957 medgav Kungl. Maj:t att vid fångvårdsanstalten å Långholmen från och med den 1 april 1957 tillsvidare till och med den 30 juni 1957 skulle få finnas anställda dels en biträdande fångvårdsdirektör (Cg 32) Ag 25, dels en kamrerare (Cg 25) Ag 19. Beslutet har sedermera genom Kungl. Maj:ts beslut den 27 juni 1957 prolongerats att gälla beträffande biträdande fångvårdsdirektören till och med den 31 december 1957 och i vad avser kamreraren till och med den 30 september 1957. Genom beslut den 10 oktober 1957 har Kungl. Maj:t ytterligare förlängt förordnandet för kamreraren att gälla till och med den 31 december 1957. Med hänsyn till den väntade överbeläggningen innevarande vinter har Kungl. Maj:t den 13 december 1957 förordnat att för förstärkning av personalen vid Långholmen må vid anstalten från och med den 1 januari tills vidare till och med den 30 juni 1958 finnas anställda en biträdande fångvårdsdirektör Ag 25, en fångvårdsinspektör Ag 23 och en kamrerare Ag 19. Tillika har Kungl. Maj:t föreskrivit att under den tid nämnda kamrerartjänst finnes besatt en tjänst som bokhållare Ag 15 vid fångvårdsanstalten icke må uppehållas.

För budgetåret 1958/59 har fångvårdsstyrelsen hemställt om provisoriskt inrättande av en särskild inlandsgrupp med Linköping såsom centralanstalt. Departementschefen är icke beredd att stödja detta förslag utan förordar för hela budgetåret 1958/59 en fortsatt förstärkning av östra räjongens ledande personal med en biträdande fångvårdsdirektör Ag 25, en fångvårdsinspektör Ag 23 samt en kamrerare Ag 19. Medel bör härutöver beräknas för extra kanslipersonal med 8 000 kronor. Kostnaderna för denna förstärkning av räjongorganisationen uppgår till sammanlagt 66 100 kronor.

Departementschefen övergår därefter till att närmare behandla de av fångvårdsstyrelsen framlagda förslagen till personal för *nya anstalter*.

Vid 1957 års riksdag fattades beslut om inrättande av en fångvårdsanstalt i Ulriksfors med 132 platser. Därvid förutsattes att personalorganisa-

tionen senare slutgiltigt skulle bedömas. Fångvårdsstyrelsen har upprättat personalplan för anstalten i nära anslutning till det förslag som framlagts av fångvårdens byggnadskommitté. Departementschefen föreslår följande personalorganisation för anstalten med samtliga tjänster, 59 stycken, extra ordinarie. I de fall där ej samma tjänst upptagits som i fångvårdsstyrelsens äskanden anges här och i fortsättningen styrelsens förslag inom parentes.

Antal	Lönegrad
1 anstaltsdirektör	Ae 21 (Ao 23)
1 fångvårdsassistent	Ae 17
1 arbetsassistent	Ae 15 (arbetsföreståndare Ae 19)
1 bokhållare	Ae 15
1 social kurator	Ae 12
1 uppsyningsman	Ae 12
1 yrkesmästare	Ae 12
1 yrkesmästare	Ae 11 (förste yrkesmästare Ae 13)
1 köksföreståndare	Ae 10
7 överkonstaplar	Ae 10 (Ao 10)
5 förste förmän	Ae 9
5 yrkesmästare	Ae 9 (2 yrkesmästare Ae 11, 3 yrkesmästare Ae 9)
1 kontorist	Ae 9
1 reparatör	Ae 8
27 vaktkonstaplar	Ae 8 (1 reparatör Ae 8, 1 bilförare Ae 8, 12 vaktkonstaplar Ao 8, 13 vaktkonstaplar Ae 8)
2 kanslibiträden	Ae 7
1 ekonomibiträde	Ae 5
1 kontorsbiträde	Af 1 — Ae 5

Kostnaderna uppgår till 869 800 kronor.

Vid 1955 års riksdag beslöts uppförande av sidoanstalterna Mariefred och Hällby för förvarade och internerade, vardera anstalten med 90 vårdplatser. Till personalorganisationen togs då icke ställning. Den personaluppsättning, som nu begäres av fångvårdsstyrelsen, ansluter sig till fångvårdsbyggnadsutredningens förslag. I likhet med vad departementschefen förordat för Ulriksforsanstalten bör samtliga tjänster inrättas som extra ordinarie. Av styrelsen yrkade två tjänster som kurator kan departementschefen icke tillstyrka. I övrigt föreslås följande personalplan för de båda anstalterna.

Antal	Lönegrad
2 anstaltsdirektörer	Ae 21 (Ao 23)
2 assistenter	Ae 17
2 uppsyningsmän	Ae 12 (Ao 12)
2 yrkesmästare	Ae 12
2 yrkesmästare	Ae 11
2 köksföreståndare	Ae 10
8 överkonstaplar	Ae 10 (Ao 10)
2 arbetsterapeuter	Ae 9
4 förste förmän	Ae 9
2 kontorister	Ae 9 (2 kansliskrivare Ae 10)
8 yrkesmästare	Ae 9 (2 yrkesmästare Ae 12, 2 yrkesmästare Ae 11, 4 yrkesmästare Ae 9)
2 reparatörer	Ae 8
50 vaktkonstaplar	Ae 8 (2 maskinister Ae 9, 2 bilförare Ae 8, 22 vaktkonstaplar Ao 8, 24 vaktkonstaplar Ae 8)
2 kanslibiträden	Ae 7
2 kontorsbiträden	Af 1 — Ae 5
2 telefonister	Af 1 — Ae 5
2 ekonomibiträden	Ae 4 (2 ekonomibiträden Ae 5)

De sammanlagda kostnaderna för personal vid de båda anstalterna uppgår till 1 350 900 kronor.

Den nya kvinnoanstalten Hinseberg i Frövi med 78 platser beräknas kunna tagas i bruk från och med den 1 oktober 1959. Några medel för nästa budgetår erfordras alltså icke för personal vid anstalten. Ur budgetsynpunkt är det sålunda icke nödvändigt att redan nu underställa riksdagen personalplanen. För att de befattningshavare vid Växjö som reflekterar på transport till Hinseberg skall kunna i tid förbereda en eventuell flyttning torde emellertid personalplanen för den nya anstalten böra underställas 1958 års riksdag. Departementschefen hänvisar därvid till det av fångvårdens byggnadskommitté framlagda förslaget till personalorganisation, för vilket förslag redogörelse lämnats i prop. 1957: 126. Han är icke beredd att uppta kommitténs förslag om lönesättning efter mönster av de kvinnliga ungdomsvårdsskolorna — något som torde få behandlas i annat sammanhang — utan planen avses få uppläggas med utgångspunkt från de grunder som nu gäller för Växjöanstalten. Ramen 55 befattningshavare föreslås minskad till 54 genom att en tjänst som biträde för skriv- och kontorsgöromål utgår ur organisationen. Departementschefen föreslår följande personaluppsättning.

Antal	Lönegrad
1 anstaltsdirektör	Ao 23
1 assistent	Ao 17
1 bokhållare	Ao 15
1 social kurator	Ae 12
1 uppsyningsman	Ao 12 (1 husföreståndare A 13)
2 yrkesmästare	Ae 11 (2 yrkeslärare A 15)
1 första vaktfru	Ao 10
2 första vaktfruar	Ae 10 } (3 husföreståndare A 10)
1 köksföreståndare	Ao 10 (1 bitr. husföreståndare A 9)
1 lärarinna	Ao 10 (1 yrkeslärare A 15)
2 överkonstaplar	Ao 10 (1 överkonstapel A 10, 1 för- rådsman A 9)
2 arbetsterapeuter	Ae 9 (1 förste arbetsterapeut A 12, 1 arbetsterapeut A 9)
2 förste förmän	Ae 9 (1 trädgårdsmästare A 12, 1 yr- mästare A 9)
2 yrkesmästare	Ae 9 (A 11)
2 översköterskor	Ae 9 (A 10)
4 vaktkonstaplar	Ao 8
2 kanslibiträden	Ao 7
13 vaktfruar	Ao 7 } (20 vårdare A 8)
7 vaktfruar	Ae 7 }
2 kontorsbiträden	Ao 5 (3 kontorsbiträden)
1 telefonist	Af 1 — Ae 5
1 ekonomibitråde	Ae 4 (1 ekonomibitråde A 5)

Kostnaderna utgör 720 000 kronor.

Till tjänsterna som maskinist och reparatör föreslås Kungl. Maj:t få taga ställning i samband med maskinanläggningens inplacering i klassificeringsgrupp.

Kungl. Maj:t har den 10 maj 1957 förordnat att vid förutvarande kronohäktet i Linköping skall vara anordnad en provisorisk anstalt för vanligt fångförvar. Antalet platser utgör 64. I nyssnämnda beslut har Kungl. Maj:t bemyndigat fångvårdsstyrelsens begäran om personal — sammanlagt 23 personer — för budgetåret 1958/59 kan departementschefen med något undantag tillstyrka.

Antal	Lönegrad
1 föreståndare	Ag 17 (Ag 19)
1 yrkesmästare	Ag 12
1 uppsyningsman	Ag 11
2 yrkesmästare	Ag 11
1 överkonstapel	Ag 10

Antal	Lönegrad
3 yrkesmästare	Ag 9
10 vaktkonstaplar	Ag 8
1 kanslibitråde	Ag 7
1 vaktfrau	Ag 7 (Ag 8)
1 kontorsbiträde	rb
1 ekonomibitråde	Ag 4

Kostnaden uppgår till 288 000 kronor.

Sammanfattningsvis innebär de av departementschefen förordade förslagen för personal vid nya anstalter att för budgetåret 1958/59 178 nya tjänster inrättas. De totala kostnaderna uppgår till 2 508 700 kronor.

I fråga om personalförstärkningar vid *redan befintliga anstalter* anför departementschefen följande.

Genom beslut den 10 maj 1957 har Gamla tingshuset i Haparanda förhyrts av fångvården för en tid av fem år och till en årskostnad av 5 000 kronor. Haparandaanstalten har därefter fått tillgång till ytterligare 20 platser. Personalen behöver därför i enlighet med fångvårdsstyrelsens förslag ökas med två vaktkonstaplar och en förman, samtliga lönegraden Ag 8.

Visbyanstalten, som har en kapacitet av 23 platser, har under en följd av år icke kunnat fullt utnyttjas. En viktig orsak har varit svårigheten att ordna sysselsättning för de intagna. I rådande läge måste emellertid särskilt alla slutna utrymmen tillvaratagas. Sedan Lärbroanstalten tillkommit har Visbyanstalten därtill fått som särskild uppgift att mottaga isoleringsfall från Lärbro. Departementschefen förordar personalförstärkning med ytterligare en överkonstapel Ae 10 och en vaktkonstapel Ag 8 vid Visby.

Vid kolonien Måshult tillstyrkes en yrkesmästare Ae 11 för en nyinrättad mekanisk verkstad och vid fångvårdsanstalten i Karlskrona en yrkesmästare Ae 9 för tillverkning av maskeringsnät för militära ändamål.

I och med att Ulriksforsanstalten tillförts norra räjongen har centralanstalten i Härnösand fått väsentligt ökade uppgifter. Det tillstyrkes att ytterligare två vaktkonstaplar Ag 8 anställas vid Härnösandsanstalten.

Vid Røxtunaanstalten föreslås en yrkesmästare Ae 11.

Sammanlagda antalet nyinrättade tjänster vid redan befintliga anstalter uppgår till tio och kostnaden till 121 600 kronor.

Följande personal vid kolonien Kungsgården föreslås överförd från vårdanstalten å Svartsjö till fångvårdens stat.

Antal	Lönegrad
1 koloniföreståndare	Ag 13
1 förste förman	Ae 9
5 förmän	Ae 8

I samband med överförandet bör koloniföreståndaren erhålla tjänstebemärkningen föreståndare, tjänsten som förste förman Ae 9 ändras till överkonstapel Ae 10 och två förmän Ae 8, avsedda för tillsynstjänst, erhålla

tjänstebenämningen vaktkonstapel. Kostnaderna uppgår till 99 400 kronor.

Fångvårdsstyrelsen har begärt sex aspiranttjänster att utnyttjas i samband med utbildning. Departementschefen tillstyrker en medelsanvisning av 30 000 kronor att anlitas i den mån aspirant icke kan erhålla eventuella vikariat vid lämpliga anstalter under utbildningstiden. Medlen anses icke böra på förband knytas till vissa bestämda aspiranter.

Till fritidsledare beräknas ytterligare 5 000 kronor eller sammanlagt 71 000 kronor.

Anslaget minskas med 19 600 kronor motsvarande kostnaden för den lärtjänst å övergångsstat som från och med budgetåret 1958/59 utgår ut fångvårdsanstalternas stat.

Den omfattande utbyggnaden av fångvårdens anstaltsbestånd har medfört en avsevärd utvidgning av personalkadern. En viss översyn av principerna för anstalternas förseende med personal torde vara behövlig. Departementschefen avser att snarast möjligt föranstalta om en sådan översyn.

Av de i det föregående tillstyrkta förändringarna å ifrågavarande anslag torde under den från och med budgetåret 1957/58 uppförda posten Avlöningar till personal vid nya anstalter och förläggningar från och med budgetåret 1958/59 föras personalkostnaderna för Linköping. Däremot torde kostnaderna för Ulriksfors i stället få belasta icke-ordinarie posten. Även den personal å kolonien Kungsgården — en överkonstapel, en vaktkonstapel, ett kontorsbiträde i reglerad befordringgång — som enligt föredragande departementschefen vid anmälan av andra huvudtiteln till 1957 års statsverksproposition för innevarande budgetår belastar den nyuppförda posten bör från och med den 1 juli 1958 överföras till icke-ordinarie posten, som med anledning härav bör uppräknas med 32 100 kronor.

Posten Avlöningar till personal vid nya anstalter och förläggningar upptages med oförändrat belopp. Posten beräknas få rymma bland annat avlöningskostnaderna under del av året för en provisorisk personaluppsättning för Norrtäljeanstalten, motsvarande uppsättningen vid Tidaholm, liksom för personal till andra nytillkommande utrymmen.

Arvodet posten uppräknas med hänsyn till ändrade grunder för kroppssjukläkararvoden med 75 000 kronor.

Anslaget höjes vidare med 4 013 600 kronor huvudsakligen till följd av 1957 års löneplansrevision.

Anslaget uppräknas alltså med sammanlagt 6 696 200 kronor.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Gärde Widemar* (I: 278) och den andra inom andra kammaren av fröken *Elmén* och herr *Rylander* (II: 367), har hemställts, att riksdagen vid behandlingen av fångvårdens anslag i statsverkspropositionen beslutar att vid Hall skall inrättas en tjänst som fångvårdsassistent i lönegrad A 17 och vid vardera av anstalterna Mariefred och Hällby en tjänst som social kurator i lönegrad A 12.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 367.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 14 tillstyrkt av departementschefen i förevarande sammanhang anmälda lönegradsuppflyttningar av tjänster. Av departementschefen föreslagna utbyten av tjänster har utskottet även funnit sig kunna godtaga.

Departementschefens förslag till personalförstärkningar vid fångvårdsanstalterna upptar sammanlagt 188 nya tjänster, varav 178 avses för nya anstalter och 10 för redan befintliga anstalter. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot beräkningen av personalbehovet men vill i anslutning till departementschefens uttalande understryka angelägenheten av att en översyn av principerna för anstaltens förseende med personal göres snarast möjligt med hänsyn till den omfattande utbyggnaden av anstaltsbeståndet.

Av det anförda följer att utskottet avstyrker det i motionerna I: 278 och II: 367 framställda yrkandet om inrättandet vid vardera anstalterna Mariefred och Hällby av en tjänst för social kurator. Vad angår yrkandet i samma motioner att en tjänst som fångvårdsassistent skall inrättas vid Hall vill utskottet erinra att riksdagen förra året fastställde preliminär personaluppsättning för anstalten i avvaktan på anstaltens fullständiga utbyggnad. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet motionerna jämväl i denna del.

Under åberopande av det anförda och då utskottet även i övrigt funnit sig kunna biträda vad departementschefen föreslagit, hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 278 och II: 367

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning under budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för fångvårdsanstalterna, som föranledes av vad föredragande departementschefen i statsrådsprotokallet över justitiedepartementens ärenden för den 3 januari 1958 anförte;

b) godkänna av föredragande departementschefen föreslagna personalplan för fångvårdsanstalten Hinseberg;

c) fastställa följande avlöningsstat för fångvårdsanstalterna, att tillämpas under budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	10 396 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	636 000
3. Avlöningar till personal vid nya anstalter och förläggningar, <i>förslagsvis</i>	3 831 800
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	12 107 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 668 900

Summa kronor 30 640 500

d) till *Fångvårdsanstalterna: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 30 640 500 kronor.

36:o) *Fångvårdsanstalterna: Omkostnader*. Kungl. Maj:t har (punkt 36, s. 116—121) föreslagit riksdagen att till *Fångvårdsanstalterna: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 13 084 700 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 11 417 700 kronor.

1957 års riksdag har, i enlighet med vad föredragande departementschefen i statsverkspropositionen förordat, godkänt att viss försöksverksamhet med inackorderingshem för frigivna eller villkorligt utskrivna fångar kommer till stånd. Riksdagen har vidare uttalat att kostnaderna för den förordade verksamheten tills vidare må bestridas från fångvårdsanstalternas omkostnadsanslag. Kungl. Maj:t har därefter den 15 november 1957 beslutat att en sådan inackorderingsverksamhet från och med den 1 januari 1958 skall få bedrivas i Göteborg. De på statsverket ankommande utgifterna för verksamheten skall enligt beslutet bestridas från förevarande anslag, posten *Omkostnader för permitterade, frigivna och utskrivna*. Göteborgs stad har till Kungl. Maj:t och kronan uthyrat en våning i Sociala huset i Göteborg. Den avtalade hyran utgör 11 490 kronor för år räknat jämte bränsletillägg och av vederbörande myndigheter medgiven generell hyreshöjning. Staden har på egen bekostnad låtit utföra vissa inredningsarbeten i lägenheten, beräknade till 89 000 kronor, och förbundit sig att till den första uppsättningen inventarier och annan utrustning, kostnadsberäknad till 23 000 kronor, bidra med 11 500 kronor. Mellan föreningen Skyddsvärnet i Göteborg och 1956 års eftervårdsutredning för Kungl. Maj:t och kronan har vidare avtal träffats om att föreningen inom de sålunda förhyrda och utrustade lokalerna skall driva ett inackorderingshem med 12 platser företrädesvis för män som frigivits från fångvårdsanstalt. Till täckande av beräknat driftunderskott vid hemmet skall statsbidrag kunna — med möjlighet till viss jämkning — utgå med högst 14 000 kronor per år, under förutsättning att inackorderingsavgift uttages med 225 kronor för månad och plats. De sammanlagda årliga kostnaderna för hemmet — lokalhyra och bidrag till driftkostnader — kan för statsverket uppskattas till cirka 30 000 kronor, med vilket belopp förevarande anslag för budgetåret 1958/59 föreslås uppräknat. Då verksamheten kan komma i gång först från och med den 1 januari 1958 torde nämligen — i avvaktan på närmare erfarenheter av densamma — dessa omkostnader få belasta förevarande anslag jämväl för budgetåret 1958/59. Därest möjligheter skulle uppkomma att på ytterligare någon ort försöksvis anordna inackorderingshem av motsvarande slag torde också kostnaderna för detta få bestridas från fångvårdsanstalternas omkostnadsanslag. Någon särskild uppräknings för ändamålet anses icke vara erforderlig.

Ehuru det är svårt att på förhand bedöma belastningen under de olika posterna, anser departementschefen att följande poster under anslaget bör uppräknas med det för varje post angivna beloppet.

	Ökning
Reseersättningar	152 000
Bränsle, lyse och vatten	600 000
Övriga expenser	50 000
Renhållning av fängelseområden och fängeslokaler	35 000
Utspisning	200 000
Beklädnad och sängkläder	138 000
Hälsa- och sjukvård	135 000
Undervisning och fritidssysselsättning	22 000
Omkostnader för permitterade, frigivna och utskrivna	205 000
Diverse utgifter	25 000
Fångtransport	75 000
Understöd åt intagna	10 000
Summa kronor	1 647 000

I överensstämmelse med vad chefen för finansdepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslås från posten till reseersättningar fortsättningsvis få bestridas kostnaderna för nordiska resor för fångvårdsanstaltarnas personal.

Posten till inköp och underhåll av bilar är för budgetåret 1957/58 upptagen till 75 000 kronor, varav 45 000 kronor såsom engångskostnad för anskaffning av tre bilar. Det förordas att för löpande utgifter beräknas ytterligare 20 000 kronor och att för engångsutgifter upptages oförändrat belopp av 45 000 kronor för anskaffning av tre bilar.

Fångvårdsstyrelsen hemställer slutligen om bemyndigande att till vissa inom fångvården anordnade kurser få hänvisa även personal som avlönas från anslaget Driftkostnader för tillfälliga förläggningar. Mot styrelsens hemställan i denna del har departementschefen ingen erinran.

I enlighet med det anförda bestämmes anslaget till 13 084 700 kronor, vilket innebär en ökning med 1 667 000 kronor.

Utskottet. Vad departementschefen anfört beträffande försöksverksamheten med inackorderingshem för frigivna eller villkorligt utskrivna fångar överensstämmer med de synpunkter i ämnet som utskottet gav uttryck åt vid behandlingen förra året av denna fråga.

Då utskottet icke heller funnit anledning till erinran mot anslagsberäkningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fångvårdsanstalterna: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 13 084 700 kronor.

37:o) *Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 37, s. 121—123) föreslagit riksdagen att till *Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor.

I gällande riksstat har för maskin- och verktygsutrustning vid befintliga fångvårdsanläggningar och nya sådana upptagits ett reservationsanslag av 1 600 000 kronor. Departementschefen föreslår att ett belopp av 200 000 kronor anvisas, närmast avsett för komplettering av maskinutrustningen vid olika anstalter i samband med den löpande tekniska översynen och rationaliseringen. Vidare beräknas ett belopp av 300 000 kronor vara erforderligt för utrustning av vissa tidigare beslutade verkstadsbyggen och andra smärre anläggningar. Till följd av den inträffade överbeläggningen har ifrågavarande utrustning måst uppskjutas och andra ofrånkomliga anordningar vidtagas.

De av fångvårdens byggnadskommitté beräknade utrustningskostnaderna för de beslutade nya anstalterna uppgår till sammanlagt 4 505 000 kronor. Kommittén har för dessa anstalter anmält ett medelsbehov för budgetåret 1958/59 av tillhoppa 3 300 000 kronor. Beräkningen av de totala utrustningskostnaderna för de skilda objekten synes i och för sig ej giva anledning till erinran. Emellertid anser departementschefen en medelsanvisning för budgetåret 1958/59 av 2 000 000 kronor vara tillfyllest. Alla möjligheter till besparingar anses självfallet böra iakttagas.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen anfört och föreslagit. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor.

38:o) *Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 38, s. 123—125) föreslagit riksdagen att till *Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kronor.

I gällande riksstat har upptagits ett reservationsanslag av 2 250 000 kronor för engångsanskaffning av inventarier m. m. Beloppet är avsett för utrustning av befintliga fångvårdsanläggningar och nya sådana.

Departementschefen föreslår en medelsanvisning av 200 000 kronor närmast avsedd för modernisering av köksutrustningen vid vissa äldre anstalter samt för annan erforderlig komplettering av anstalternas inventarier m. m.

De av fångvårdens byggnadskommitté beräknade utrustningskostnaderna för beslutade nya anstalter uppgår till sammanlagt 3 405 000 kronor, varav 900 000 kronor på grund av tidigare medelsanvisning finnes tillgängliga. Därefter skulle återstå att anvisa 2 505 000 kronor. Kommittén har för dessa anstalter anmält ett medelsbehov för budgetåret 1958/59 av 2 370 000 kronor. Kommitténs utredning angående televisionsanläggning vid Norrtäljeanstalten har inkommit först genom en skrivelse den 26 november 1957,

varför departementschefen icke nu kan taga slutlig ståndpunkt till denna fråga. Tills vidare torde dock få förutsättas, att en televisionsanläggning skall ingå i anstaltens utrustning. Departementschefen kan även i övrigt i och för sig godtaga beräkningen av de totala utrustningskostnaderna för de skilda objekten. Emellertid anser han en medelsanvisning för budgetåret 1958/59 av 1 400 000 kronor vara tillfyllest. Såsom föredragande departementschefen framhållit i 1957 års huvudtitel bör självfallet alla möjligheter till besparingar iakttagas.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m. för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kronor.

39:o) Fångvårdsanstalterna: Anskaffning, montering och transport av baracker m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39, s. 125 och 126), vilket innebär en minskning av anslaget med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Fångvårdsanstalterna: Anskaffning, montering och transport av baracker m. m. för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

40:o) Fångvårdsanstalterna: Driftkostnader för tillfälliga förläggningar. Kungl. Maj:t har (punkt 40, s. 126—129) föreslagit riksdagen att till Fångvårdsanstalterna: Driftkostnader för tillfälliga förläggningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 242 800 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 994 500 kronor.

Förevarande anslag, som är avsett att täcka driftkostnaderna för sju tillfälliga förläggningar, är från och med budgetåret 1957/58 uppfört såsom förslagsanslag.

Departementschefen förordar att de för avlöningar avsedda medlen — huvudsakligen till följd av 1957 års löneplansrevision — uppräknas med 84 500 kronor.

Även under vissa omkostnadsposter torde erfordras en ökad medelsanvisning. Statskontoret har konstaterat att matkostnaden per dag och plats uppgått till cirka 4 kronor och menar att medelsbehovet ej bör beräknas efter större kostnad per dag och plats än 3 kronor. Emellertid torde detta icke vara realistiskt. Statskontoret har pekat på vissa särskilda omständigheter som förklaring till de relativt höga kostnaderna — förläggningarnas belägenhet, det begränsade platsantalet samt det särskilda livsmedelsbehov, som föranledes av att de intagna över lag sysslar med tungt skogsarbete. Till vad statskontoret sålunda framhållit erinrar departementschefen ytterligare om ifrågavarande förläggningars beskaffenhet med knappa utrymmen och svå-

righeter med transport och förvaring av livsmedel. Emellertid förutsättes att fångvårdsstyrelsen tillvaratager alla möjligheter till kostnadsbesparingar som kan erbjuda sig. Departementschefen förordar, att följande poster uppräknas med det för varje post angivna beloppet.

	Ökning
Bränsle, lyse och vatten	23 000
Övriga expenser	4 000
Renhållning av fängelseområden och fängelselokaler	5 100
Utspisning	116 000
Beklädnad och sängkläder	7 000
Hälso- och sjukvård	14 100
Undervisning och fritidssysselsättning	3 100
Fångtransporter	3 800
Summa kronor	176 100

Å andra sidan anses med hänsyn till senaste belastningssiffror posterna till sjukvård m. m. för personal, till reseersättningar samt till omkostnader för permitterade, frigivna och utskrivna böra minskas med respektive 800, 11 000 och 500 kronor eller sammanlagt 12 300 kronor.

I enlighet med det anförda uppföres anslaget med 1 242 800 kronor, vilket innebär en uppräknig med 248 300 kronor.

Utskottet, som i likhet med departementschefen vill understryka angelägenheten av att alla möjligheter till besparingar tillvaratages, tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Fångvårdsanstalterna: Driftkostnader för tillfälliga förläggningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 242 800 kronor.

41:o) Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m. Kungl. Maj:t har (punkt 41, s. 129 och 130) föreslagit riksdagen att till Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m. för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 81 600 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 67 000 kronor.

Från anslaget bestrides dels ersättning till föreningen Skyddsvärnet i Stockholm för omhändertagande på Björkahemmet av elever, som permitterats från ungdomsanstalt, och dels avgifter för inackordering i enskilda hem av sådana ungdomselever. Medelsbehovet har för Björkahemmet beräknats till 62 000 kronor och för inackorderingsavgifter till 5 000 kronor.

Departementschefen anför, att det för att nedbringa driftkostnaderna vid Björkahemmet i och för sig hade varit önskvärt att, på sätt statskontoret föreslagit, uttaga viss inackorderingsavgift av där intagna elever. Det måste

emellertid beaktas att klientelet på Björkahemmet är intagna på ungdomsanstalt, vilka överflyttas till hemmet under en första provotid. Det är självfallet att under sådana förhållanden deras möjligheter till förvärvsarbete är begränsade. De kan uppenbarligen icke jämföras med de intagna på Nackahemmet, vilka har helt andra förutsättningar för förvärvsarbete. Såsom fångvårdsstyrelsen framhållit är vidare statsverkets kostnader för eleverna å hemmet lägre än på någon annan ungdomsanstalt. Av angivna skäl finner departementschefen sig vilja förorda att nu utgående ersättningsbelopp höjes från 17 till 21 kronor för intagen och dag. Hinder bör ej möta för Kungl. Maj:t att fastställa ny överenskommelse med föreningen Skyddsvärnet i Stockholm. Det högre ersättningsbeloppet bör därvid skäligen bestämmas att utgå från och med den 1 juli 1957. För nästa budgetår beräknas under anslaget i enlighet med det anförda ett belopp av 76 600 kronor för verksamheten vid Björkahemmet och såsom hittills 5 000 kronor till avgifter för inackorering i enskilda hem av personer, som ådömts ungdomsfängelse.

Utskottet tillstyrker av skäl som departementschefen anført att ersättningen till Björkahemmet höjes med angivet belopp och vill icke heller motsätta sig att det högre ersättningsbeloppet får beräknas retroaktivt. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 81 600 kronor.

42:o) **Interneringsnämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 130 och 131), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 9 500 kronor med hänsyn till beslutad höjning av dagarvoden och höjda järnvägstaxor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Interneringsnämnden* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 37 000 kronor.

43:o) **Ungdomsfängelsenämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 131), vilket innebär en med 10 000 kronor ökad medelsanvisning till dagarvoden, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ungdomsfängelsenämnden* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 24 000 kronor.

44:o) **Skyddskonsulentorganisationen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 131—135), vilket innebär en höjning av anslaget med 144 900 kronor, varav 20 000 kronor till biträdes hjälp och 124 900 huvudsakligen till följd av 1957 års löneplansrevision, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för skyddskonsulentorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	310 900
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	787 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	150 400
Summa kronor 1 248 700	

b) till *Skyddskonsulentorganisationen*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 248 700 kronor.

45:o) **Skyddskonsulentorganisationen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 135 och 136), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 12 500 kronor, varav 7 500 kronor till reseersättningar och 5 000 kronor till expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddskonsulentorganisationen: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 264 500 kronor.

46:o) **Övervakning av villkorligt dömda.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 136 och 137), vilket innebär en ökning av anslaget med 600 000 kronor med hänsyn till beslutade arvodeshöjningar och beräknade utgifter, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Övervakning av villkorligt dömda* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

47:o) **Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 137), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 120 000 kronor med hänsyn till beslutade arvodeshöjningar och beräknad belastning å anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

48:o) **Kurser för övervakare, tillsynsmän och förundersökare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 138), vilket innebär en med 6 000 kronor ökad medelsanvisning i syfte att intensifiera verksamheten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kurser för övervakare, tillsynsmän och förundersökare* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 kronor.

49:o) **Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 138 och 139), vilket innebär en uppräkningsanslag med 150 000 kronor med hänsyn till det ökade fångantalet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 650 000 kronor.

50:o) **Bidrag till svenska skyddsförbundet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 139 och 140), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska skyddsförbundet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 255 000 kronor.

Diverse

51:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Fångvårdsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark. Ersättning till försvarets fastighetsfond för fångvårdsanstalten i Hälsingborg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 51—54 s. 141 och 142) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1958/59 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Fångvårdsstyrelsens delfond* 2 552 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 1 084 000 kronor;

c) till *Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark* 121 900 kronor samt

d) till *Ersättning till försvarets fastighetsfond för fångvårdsanstalten i Hälsingborg* 45 000 kronor.

52:o) **Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, s. 142 och 143) samt under erinran att anslaget, som i gällande riksstat uppförts med 30 000 kronor, med hänsyn till förefintlig reservation ansetts kunna för nästa budgetår uppföras med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

53:o) **Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, s. 143), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 11 500 kronor.

54:o) **Bidrag till internationella institutet för unifiering av privaträtten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 143), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella institutet för unifiering av privaträtten* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 kronor.

55:o) **Bidrag till Haagkonferensens för internationell privaträtt permanenta byrå.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 143), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Haagkonferensens för internationell privaträtt permanenta byrå* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

56:o) **Bidrag till Nordisk årsbok.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 143 och 144) samt under erinran att anslaget, som i gällande riksstat uppförts med 10 000 kronor, med hänsyn till att förberedelserna för den planerade årsboken ännu icke avslutats och hittills under anslaget anvisade medel finnes disponibla, ansetts för nästa budgetår böra uppföras med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Nordisk årsbok* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

57:o) **Bidrag till Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 144), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab* för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

58:o) **Bidrag till Tidskrift för kriminalvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 144), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Tidskrift för kriminalvård* för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 2 000 kronor.

59:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 144 och 145), vilket innebär en uppräknings- och utredningsplanering av anslaget med 450 000 kronor, varav 300 000 kronor med hänsyn till antalet pågående och planerade utredningar samt 150 000 kronor på grund av 1957 års löneplansrevision, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 425 000 kronor.

60:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 145), vilket innebär en uppräkningsplanering av anslaget med 20 000 kronor bl. a. i syfte att medge ökad medverkan i det internationella samarbetet på rättsväsendets område, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kronor.

61:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 145) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 kronor.

Stockholm den 14 februari 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit
från första kammaren: herrar Gillström, Gustaf Andersson, Einar Persson, Birger Andersson, Boman, Pålsson, Bergman, Holmqvist, Sundelin, Söderberg, Mårtensson, Ivar Persson, Palme, Aastrup och Birke; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Petterson i Degerfors, Thapper, Ståhl, Jansson i Kalix, fröken Elmén, herrar Rubbestad, Gustafsson i Stockholm, Nilsson i Göingegården, Gustafsson i Skellefteå, fru Wallin, fröken Vinge och herr Lassinantti.

Reservationer

1) vid *punkten 24* (Vattendomstolarna: Avlöningar)

a) av herrar *Pålsson, Birke, Skoglund* i Doverstorp, *Jansson* i Kalix, *Nilsson* i Göingegården och *Lassinantti*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 43 och II: 52 om utredning av frågan om inrättande av en vattendomstol för Norrbottens län och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 17, som börjar med »Beträffande yrkandet» och slutar med »av utskottet», bort ha följande lydelse:

»Beträffande yrkandet i motionerna I: 43 och II: 52 om utredning av frågan om inrättande av en vattendomstol för Norrbottens län finner utskottet det befogat att en sådan utredning kommer till stånd med hänsyn till den successiva förskjutning till landets nordliga delar, som kännetecknar utbyggnaden av landets vattenkrafttillgångar, och det härav följande behovet av en ändamålsenlig organisation.»

dels ock nedannämnda moment i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må med bifall till motionerna I: 43 och II: 52 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kända vad utskottet anfört;»

b) av fröken *Elmén*, herr *Gustafsson* i Skellefteå och fröken *Vinge*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 158 och II: 70 om högre löneställning för vattenrättsdomaren å den extra avdelningen vid Österbygdens vattendomstol och att därför

dels de två sista meningarna i det stycke i utskottets yttrande på s. 17, som börjar med »Utskottet tillstyrker» och slutar med »på avdelningen», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Beträffande löneställningen för den i avdelningen ingående personalen anser utskottet, av skäl som anförts i motionerna I: 158 och II: 70, att vattenrättsdomaren bör erhålla arvode motsvarande lönegrad B 3 jämte avlöningsförstärkning om 4 200 kronor. Merkostnaden uppgår till 5 700 kronor. Utskottet tillstyrker sålunda motionärernas förslag.»

dels ock nedannämnda moment i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 158 och II: 70

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 3 januari 1958 angiven ändring i vattendomstolarnas personalförteckning;

b) fastställa följande avlöningsstat för vattendomstolarna, att tillämpas under budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 070 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	50 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	1 297 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	358 900
	<hr/>
	Summa kronor 2 776 500

c) till *Vattendomstolarna*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 776 500 kronor.»

2) vid *punkten 35* (Fångvårdsanstalterna: *Avlöningar*) av fröken *Elmén*.